

Sygn. akt VIII Ga 43/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Kala

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2015 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **(...) Spółki Jawnej z siedzibą w N.**

przeciwko: **(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce Komandytowej w A.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 10 grudnia 2014 r. , sygn. akt. VIII GC 1202/14 upr

oddala apelację

Sygn. akt VIII Ga 43/15

UZASADNIENIE

Powódka (...) sp.j. domagała się zasądzenia od pozwanej - (...) Sp. z o.o. sp. k. kwoty 9.016,82 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska powódka wskazała, iż wykonała na rzecz pozwanej usługę transportową, za którą wystawiła fakturę VAT z wyznaczonym 50 dniowym terminem płatności od daty jej otrzymania. Pozwana odebrała fakturę w dniu 28 listopada 2013 r. i do dnia wniesienia pozwu nie uiściła należności za wykonaną usługę.

Sąd Rejonowy w Białymstoku nakazem zapłaty wydanym w dniu 29 kwietnia 2014 r. w postępowaniu upominawczym sygn. akt VIII GNc 1554/14 orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty wnosząc o przekazanie sprawy według właściwości Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy VIII Wydziałowi Gospodarczemu (powołując się w tym zakresie na pkt 8 warunków zlecenia) oraz o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana potwierdziła fakt, iż strony łączyła umowa przewozu, której warunki zawarte były między innymi w przyjętym przez powódkę zleceniu spedycyjnym nr (...) z dnia 15 listopada 2013 r. Jednakże odnosząc się do roszczeń objętych pozwem pozwana oświadczyła, iż zaprzecza wszelkim twierdzeniom pozwu poza okolicznościami wyraźnie przyznanymi. W ocenie pozwanego zgłoszone roszczenie nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż wszelkie roszczenia dochodzone przez powoda w niniejszym postępowaniu umorzyły się do pełnej wysokości wskutek złożonego przez pozwanego oświadczenia o potrąceniu. Jednocześnie pozwana wskazała, iż wykonała transport, za co wystawiła fakturę VAT nr (...) z terminem płatności na dzień 21 listopada 2013 r., następnie pismem z dnia 21 stycznia 2014 r. złożyła powódce oświadczenie o potrąceniu wzajemnych wierzytelności

wynikających z faktury nr (...), wystawionej przez powódkę oraz wynikających z faktury (...), na skutek czego wierzytelność powódki uległa umorzeniu.

Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2014 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VIII GC 810/14 Sąd Rejonowy w Białymstoku stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy jako właściwemu miejscowo i rzeczowo.

Powódka w piśmie z dnia 18 sierpnia 2014 r. stanowiącym odpowiedź na sprzeciw od nakazu zapłaty podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wskazała ponadto, iż strony niniejszego postępowania jako dwa podmioty zawodowo świadczące usługi transportowe wielokrotnie współpracowały ze sobą występując w czasie przewozu w stosunku do siebie w zależności od potrzeb stron jako zleceniodawca lub zleceniobiorca. W toku wzajemnej współpracy na podstawie zlecenia spedycyjnego nr (...) oraz wystawionego listu przewozowego CMR pozwana jako przewoźnik wykonała na zlecenie powódki usługę transportu towaru (wina) z W. na terytorium L.. Przy wykonaniu przewozu pozwana posłużyła się przewoźnikiem – M. S. (1), prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) w W..

Przewożony ładunek został w czasie transportu zanieczyszczony, odbiorca towaru zgłosił u powódki, w dniu 24 października 2013 r. reklamację dotyczącą jakości otrzymanego towaru wyraźnie wskazując, iż próbka wina pobrana z transportu nie nadaje się do używania w produkcji. Odbiorca (...) poniosła dodatkowe koszty, których listę przedstawiła w piśmie z dnia 30 października 2013 r. i obciążyła nimi powódkę. Powódka wskazała, że strony niniejszego postępowania posiadały wobec siebie wymagalne wierzytelności w związku z czym dokonały ich kompensaty. W dalszej części pisma powódka wskazała, iż pozwana po wykonaniu przewozu na podstawie zlecenia spedycyjnego nr (...) z dnia 15 października 2013 r. wystawiła na rzecz powódki fakturę VAT nr (...) na kwotę 3.321 EURO. Powódka mając na uwadze ogólne warunki wskazane w powyższym zleceniu spedycyjnym mówiące o możliwości wystawienia noty obciążającej w przypadku uszkodzonego lub zgubionego towaru w dniu 5 grudnia 2013 r. dokonała potrącenia kwoty 3.321 EURO (w przeliczeniu na złote 13.871,48 zł) z wierzytelnością pozwanej wynikającą z faktury VAT nr (...) z dnia 22 października 2013 r. Zdaniem powódki nie może być wątpliwości, że roszczenia wzajemne stron w związku ze zleceniem spedycyjnym nr (...) były wymagalne i nadawały się do potrącenia. Słusznie zatem faktura nr (...) wystawiona przez pozwaną (...) sp. z o.o. sp.k. została skompensowana przez powódkę z jej wymagalnym roszczeniem – odszkodowaniem za powstałą szkodę w przewożonym przez pozwaną towarze. Powódka wskazała, iż roszczenia objęte przytoczonym powyżej stanem faktycznym są przedmiotem postępowania sądowego toczącego się przed Sądem Rejonowym w Ostrołęce pod sygn. akt V GC 204/14, a pozew w tej sprawie złożyła pozwana. W dalszej części pisma powódka wskazała, iż w niniejszej sprawie dochodzi od pozwanej zapłaty za wykonanie usługi transportowej na podstawie zlecenia spedycyjnego nr (...) z dnia 15 listopada 2013 r. oraz dokumentu CMR nr (...). Za wykonanie powyższej usługi powódka w dniu 17 listopada 2013 r. wystawiła fakturę VAT nr (...), a pozwana do dnia wniesienia pozwu nie uregulowała zobowiązania. Powódka wskazała, że z uwagi na fakt, iż wierzytelność wynikająca z faktury VAT nr (...) została wcześniej potrącona przez powódkę z wierzytelnością pozwanej związanej z kosztami oczyszczenia uszkodzonego towaru, którego jakość zakwestionował odbiorca w zakresie zlecenia spedycyjnego (...) – zarzut pozwanej dotyczący potrącenia jest bezzasadny.

W odpowiedzi na powyższe pozwana w piśmie procesowym z dnia 22 października 2014 r. wskazała, iż powódka nie kwestionuje samej okoliczności, iż pozwanej wierzytelność o zapłatę wynagrodzenia stwierdzonego fakturą (...) przysługiwała co do zasady. W ocenie pozwanej sporne jest to, czy w chwili w której pozwana złożyła oświadczenie o potrąceniu wierzytelność z faktury nr (...) jeszcze mu przysługiwała, czy też została już wcześniej umorzona wskutek oświadczenia o potrąceniu złożonego przez powoda w piśmie z dnia 5 grudnia 2013 r. – a ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na powódce, jak również zdaniem pozwanej powódka powinna wykazać fakt istnienia po swojej stronie wierzytelności o naprawienie szkody z tytułu nienależytego wykonania umowy przewozu przez pozwanego. Pozwana zakwestionowała fakt istnienia po stronie powoda jakiegokolwiek wierzytelności odszkodowawczej, ponadto zakwestionowała fakt istnienia po stronie powódki jakiegokolwiek wierzytelności odszkodowawczej. Pozwany oświadczył, iż kwestionuje wystąpienie wszystkich przesłanek odpowiedzialności kontraktowej i zaprzecza prawdziwości dokumentów prywatnych przedstawionych przez powoda oraz prawdziwości

oświadczeń w dokumentach tych zawartych. Zdaniem pozwanej przewóz wina dokonany na trasie W. – L. wykonany został prawidłowo, a w toku transportu nie doszło do jakiegokolwiek zanieczyszczenia ładunku (zanieczyszczenia wina).

W toku dalszej korespondencji strony podtrzymały dotychczasowe stanowisko.

Wyrokiem z dn. 10.12.2014 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.217 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 15 października 2013r. powódka zleciła pozwanej realizację przewozu na trasie C.(W.) - K. (L.). W treści zlecenia wskazano, że transport ma się odbyć cysterną czystą z ważnym certyfikatem mycia. W treści zlecenia określono fracht na kwotę 2.700 Euro i podano, że termin płatności wyniesie 45 dni. W trakcie późniejszych uzgodnień termin ten skrócono do 30 dni.

Pozwana zleciła wykonanie przewozu przewoźnikowi – M. S. (1). Przed realizacją przewozu M. S. (1) dwukrotnie mył cysternę, która miała przewozić wino. W dniu 17 października 2013r. wykonał czyszczenie cysterny w miejscowości A.. Wówczas podał, że wcześniej cysterną przewożono glikol. Kolejny raz mycie cysterny przeprowadzono w dniu 18.10.2013r. w N.. Wówczas, kierowca M. S. (1), na jego prośbę podał, że w cysternie wcześniej przewożono wino.

Przewóz został zrealizowany w terminie. Odbiorca towaru nie kwestionował jakości dostarczonego wina przy jego odbiorze w dniu 22.10.2013r.

W dniu 18.10.2013 pozwana wystawiła powódce fakturę VAT nr (...)r na kwotę 3.321 Euro za realizację przewozu na trasie C. – K.. W fakturze określono termin płatności na dzień 21.11.2013r.

W dniu 24 października 2013r. odbiorca wina dostarczonego w dniu 22.10.2013r. – (...) z siedzibą w K., skierował do M. S. (2) reklamację, w której powiadomił, że w toku badań dostarczonego wina, ustalono, że ma ono silny dodatkowy zapach a na jego powierzchni widoczna jest tłusta plama. Wskazano, że wzór wina przedstawiony przez nadawcę przesyłki takiego zapachu nie posiada. Podano, że wino w takim stanie nie może być wykorzystane w produkcji.

W dniu 25 października 2013r. powódka powiadomiła pozwaną o zgłoszonej reklamacji.

W dniu 30.10.2013r. odbiorca przesyłki powiadomił M. S. (1), że koszt przetworzenia zanieczyszczonego wina wniósł łącznie 3.822,65 Euro.

W dniu 29 listopada 2013r. odbiorca przesyłki – (...) dokonał kompensaty swej wierzytelności wynikającej z zanieczyszczenia wina z wierzytelnością powódki z tytułu zrealizowanego przewozu w kwocie 3.822,65 EURO.

W dniu 15 listopada 2013 r. pozwana zleciła powódce realizację przewozu na trasie V. – O. w terminie od 15.11.2013r. (załadunek) do 17.11.2013r. (rozładunek). W treści zlecenia wskazano fracht w kwocie netto wynoszący 1.750 EUR i ustalono, że wynagrodzenie to zostanie zapłacone w terminie 50 dni od daty otrzymania faktury VAT.

Sąd Rejonowy ustalił, że powódka prawidłowo zrealizowała przewóz.

W dniu 17.11.2013r. powódka obciążyła pozwaną fakturą VAT nr (...) na kwotę 9.016,82 zł za realizację przewozu na trasie V. – O.. W treści faktury ustalono termin płatności na 50 dni od daty jej otrzymania. Powódka wysłała tę fakturę pozwanej pocztą za potwierdzeniem odbioru. Pozwana odebrała fakturę w dniu 28.11.2013r. Termin płatności upływał zatem 17 stycznia 2014r.

W dniu 5 grudnia 2013r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 3.382,65 Euro, stanowiącej szkodę poniesioną przez powódkę w związku z nieprawidłową realizacją przewozu wina na (...). Jednocześnie pozwana złożyła oświadczenie w którym „wyraziła zgodę” na kompensatę wzajemnych wierzytelności wynikających z faktury

wystawionej przez pozwaną nr (...) z wierzytelnością powódki w związku z otrzymaniem od (...) oświadczenia o kompensacie wzajemnych wierzytelności.

W dniu 21 stycznia 2014 r. pozwana założyła powódce oświadczenie o potrąceniu wierzytelności powódki w kwocie 9.016,82 zł, objętej fakturą VAT nr (...) z wierzytelnością przysługującą pozwanej w tej samej wysokości, wynikającą z faktury VAT nr (...). Do pismo dołączono oświadczenie zatytułowane kompensata, z którego wynikało, że po dokonanych potrąceniu powódka jest winna pozwanej jeszcze kwotę 4.854,66 zł. Pismo doręczono powódce w dniu 22.01.2014r.

W dniu 17 marca 2014 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 9.016,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami, wynikającej z faktury nr (...).

W odpowiedzi na to wezwanie pozwana skierowała do powódki pismo, w którym wskazała, że wierzytelność powódki objęta fakturą VAT nr (...) została rozliczona w drodze potrącenia dokonanego na mocy oświadczenia z 21.01.2014r.

Sąd Rejonowy zważył, iż w niniejszej sprawie bezspornym było to, że strony łączyły dwie umowy przewozu. Pierwsza dotyczyła przewozu zrealizowanego na zlecenie powódki na trasie W. – L.. Drugi przewóz wykonała powódka na zlecenie pozwanej na trasie V. - O..

Powódka w toku niniejszego postępowania domagała się zapłaty za zrealizowany przez siebie przewóz. Pozwana sprzeciwiła się temu żądaniu, twierdząc, że należność została uregulowana w drodze kompensaty a powódka z kolei twierdziła, że pozwana nie mogła dokonać potrącenia, gdyż wcześniej jej wierzytelność została potrącona z wierzytelnością odszkodowawczą przysługującą powódce.

Sąd Rejonowy podzielił stanowisko pozwanej, że wierzytelność wynikająca z faktury (...) nie została prawidłowo skompensowana z wierzytelnością powódki z tytułu wadliwie zrealizowanego przewozu na (...).

Powódka w dniu 5 grudnia 2013 r. sporządziła wezwanie do zapłaty, w którym zażądała od pozwanej uregulowania kwoty 3.382,65 EUR w związku z faktem, iż sama uregulowała taką kwotę na rzecz odbiorcy wina na L. – (...). Równocześnie z wezwaniem powódka sporządziła notę kompensacyjną, w której wyraziła zgodę na skompensowanie swej wierzytelności na kwotę 3.321 zł z należnością pozwanej wynikającą z faktury nr (...). Oba pisma powódka wysłała do pozwanej jednocześnie w dniu 10.12.2013r. W ocenie Sądu Rejonowego oświadczenie o potrąceniu złożone w ten sposób nie może być uznane za skuteczne.

Zgodnie bowiem z treścią z art. 498 kc, gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Potrącenie następuje drogą jednostronnego oświadczenia materialnoprawnego wywołującego skutek prawny niezależnie od woli uprawnionego do wierzytelności objętej potrąceniem i od chwili złożenia go w taki sposób, ażeby druga strona mogła zapoznać się z jego treścią (art. 499 kc i 61 kc).

Sąd rejonowy zważył przy tym, że wierzytelność o charakterze odszkodowawczym, tego rodzaju jak ta, która przysługiwała powódce względem pozwanej jest tzw. wierzytelnością bezterminową. Znajduje do niej zastosowanie art. 455 k.c. Zgodnie z jego brzmieniem, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Powódka przesłała pozwanej wezwanie do zapłaty równocześnie z oświadczeniem o potrąceniu w dniu 10.12.2013r. (oba dokumenty noszą datę 05.12.2013r.). W kontekście treści art. 455 k.c. należałoby zatem uznać, że roszczenie powódki stało się wymagalne niezwłocznie po wezwaniu pozwanej do zapłaty odszkodowania. Termin „niezwłocznie” użyty w treści art. 455 k.c. wskazuje, że wymagalność roszczenia nie powstaje już w momencie doręczenia wezwania, lecz po upływie terminu po którym bez zwłoki dłużnik mógł spełnić swe zobowiązanie. Długość tego terminu będzie

uzależniona od rodzaju świadczenia, które dłużnik ma obowiązek spełnić. Nigdy jednak wierzytelność bezterminowa nie staje się wymagalna już w momencie wezwania. Skoro zaś oświadczenie o potrąceniu dotarło do pozwanego jednocześnie z pismem zawierającym wezwanie do zapłaty. To nie może budzić kontrowersji ustalenie, że w momencie złożenia tego oświadczenia wierzytelność przysługująca powódce nie była jeszcze wymagalna i w myśl art. 498 k.c. nie nadawała się do potrącenia.

Oświadczenie powódki z dnia 05.12.2013r. Sąd Rejonowy uznał zatem za bezskuteczne ze względów formalnych. W tych okolicznościach Sąd uznał, że po dniu 05.12.2013r. pozwanej nadal przysługiwało roszczenie względem powódki o zapłatę frachtu za przewóz zrealizowany na trasie W. – L.. Wierzytelność ta nie uległa bowiem umorzeniu na skutek oświadczenia o potrąceniu przesłanego przez powódkę w dniu 10.12.2013r.

Na marginesie jedynie Sąd Rejonowy dodał, że zgodził się również z twierdzeniami pozwanej, że powódka nie wykazała, iż faktycznie przysługiwała jej potrącana wierzytelność odszkodowawcza. W szczególności nie udowodniła, iż dostarczone wino rzeczywiście było zanieczyszczone. Nie zażądała w tym zakresie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego a przedstawiła jedynie informacje nadesłane przez litewską spółkę, nie poparte zresztą żadną dokumentacją z przeprowadzonych badań. W tej sytuacji, zwłaszcza, wobec faktu, że pozwana kwestionowała fakt istnienia zanieczyszczenia, należało uznać, że powódka okoliczności tej nie udowodniła. Nawet zresztą przy przyjęciu, że wino faktycznie było zanieczyszczone, na podstawie dowodów przedstawionych przez powódkę, nie sposób ustalić, że do zanieczyszczenia doszło w trakcie przewozu realizowanego przez firmę (...). W tym zakresie powódka przedstawiła jedynie dowód w postaci certyfikatu mycia, z którego wynika, że wcześniej cysterna przewoziła glikol. Zauważyć jednak należy, że pojazd został dwukrotnie umyty a powódka nie udowodniła, iżby towar przed załadunkiem był wolny od zanieczyszczeń w postaci niepożądanego zapachu i tłustej plamy. W szczególności w toku niniejszego postępowania nie przedstawiono wyników badania próbki przygotowanej przez nadawcę przesyłki oraz nie ustalono czy i w jaki sposób oraz w jakich okolicznościach próbka ta została pobrana. Wobec tego należało uznać, że powódka nie wykazała ponad wszelką wątpliwość, że wino zostało zanieczyszczone oraz, że doszło do tego w trakcie realizacji przewozu przez pozwaną.

W konsekwencji tych ustaleń Sąd Rejonowy uznał, że na dzień 22.01.2014. zarówno powódce jak i pozwanej przysługiwały wierzytelności wynikające ze zrealizowanych przewozów. Obie wierzytelności były wymagalne. Wierzytelność z faktury VAT nr (...) , obciążającej pozwaną, wynosiła 9.016,82 zł i termin jej płatności upłynął 17 stycznia 2014r. (wynosił 50 dni a fakturę doręczono 28.11.2013r. – k. 13-15). Faktura Vat nr (...) opiewała na kwotę wyższą – 3.321 EURO a jej termin płatności upływał 21.11.2013r. (k. 51). W dniu 21.01.2014r. pozwana złożyła prawidłowe oświadczenie o potrąceniu, skutkiem czego wierzytelność niższa (tj. dochodzona przez powódkę w niniejszym procesie) uległa umorzeniu w całości.

Wobec dokonania skutecznego potrącenia, powódce od dnia 22.01.2014r. (data doręczenia oświadczenia o potrąceniu) nie przysługiwało już roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu.

Kierując się tą argumentacją Sąd Rejonowy oddalił powództwo w tej sprawie.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o treść art. 98§ 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc.

Apelację od orzeczenia Sądu Rejonowego złożyła powódka, zaskarżając wyrok w całości.

Na podstawie art. 368 §1 pkt 2 k.p.c. zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

Naruszenie przepisów postępowania, których uchybienie miało istotny wpływ na wyniki sprawy tj.

1. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 266 § 3 k.p.c. i art. 267 k.p.c. poprzez wydanie przez Sąd pierwszej instancji rozstrzygnięcia w sprawie na podstawie zeznań świadka T. Ł., przyjętych bez poprzedzającego je złożenia przez świadka przyrzeczenia, w sytuacji gdy brak było okoliczności uzasadniających zaniechanie odebrania takiego

oświadczenia, zwłaszcza wobec faktu nieobecności strony powodowej oraz jej pełnomocnika na rozprawie dnia 22 października 2014 roku;

2. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd pierwszej instancji granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na pełnym pominięciu dla oceny prawidłowości wykonania usługi przewozu przez pozwaną, faktu przewożenia towarów spożywczych oraz towarów trujących w tej samej cysternie, a także pominięcie przez Sąd I instancji faktu, iż w procesie transportu wina powódka pełniła funkcję spedytora, przez co mogła odpowiadać wyłącznie za winę w wyborze;

3. art. 217 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego powódki o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów potwierdzających jaki towar przewoził przed realizacją przewozu dla powódki przewoźnik faktyczny M. S. (1) na zlecenie pozwanej, co skutkowało błędnym przyjęciem przez Sąd I instancji, iż transport wina został przez pozwaną wykonany prawidłowo

4. art. 232 k.p.c, art. 6 k.c, art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1, art. 30 ust. 1 Konwencji z 19 maja 1956 r. o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) i protokołu podpisania sporządzonego w G. 19 maja 1956 r. - dalej zwanej Konwencją CMR poprzez uznanie, iż ciężar dowodu, iż nastąpiło uszkodzenie towaru oraz z jakich przyczyn obciąża powódkę w sytuacji, gdy procedura reklamacyjna dokonana przez odbiorcę wina była prawidłowa, a pozwany nie odpowiedział na reklamację, nie kwestionując tym samym powstania szkody w przewożonym przez niego towarze i to na pozwanym ciążył obowiązek udowodnienia, iż nie ponosi odpowiedzialności za uszkodzenie towaru,

5. art. 233 kpc poprzez dokonanie całkowicie dowolnej oceny dowodów poprzez bezzasadne uznanie, że powódka nie udowodniła, iż dostarczone przez pozwaną wino rzeczywiście było zanieczyszczone, podczas, gdy powódka przedstawiła dwa odmienne certyfikaty mycia cysterny przez pozwaną (jeden po glikolu, drugi po winie), co dowodzi, iż pozwana dokonała przewozu nieprawidłowo wbrew §1 oraz § 4.1. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wymagań sanitarnych dotyczących środków transportu żywności, substancji pomagających przetwarzaniu, dozwolonych substancji dodatkowych i innych składników żywności (Dz. U. z dnia 10 lutego 2003 r.).

Naruszenie prawa materialnego tj.:

1. art 498 kc w zw. z art. 358 § 1 kc poprzez uznanie, iż strona pozwana skutecznie podniosła zarzut potrącenia wierzytelności dochodzonej przez powódkę w walucie polskiej z wierzytelnością strony pozwanej wyrażonej w walucie obcej w sytuacji, gdy zgodnie z zasadą walutowości wierzyciel przedstawiający do potrącenia wierzytelność w walucie obcej nie ma prawa wyboru waluty spełnienia świadczenia, a tym samym nie może ani żądać zapłaty w walucie polskiej, ani dokonać przeliczenia waluty obcej na walutę polską,

2. art. 498 kc, art. 499 k.c. w zw. z art. 471 kc w zw. z art. 455 kc poprzez uznanie za nieskutecznie złożone oświadczenie powódki z dnia 05.12.2013 r. o potrąceniu wierzytelności w sytuacji, gdy w momencie złożenia oświadczenia o potrąceniu wierzytelność powódki była wymagalna i nadawała się do potrącenia,

W oparciu o powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 9.016,82 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia stycznia 2014 roku do dnia zapłaty., ewentualnie o uchylenie wyroku w całości oraz przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powódki nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wymagały rozważenia zarzuty naruszenia prawa procesowego, bowiem prawidłowo ustalona podstawa faktyczna rozstrzygnięcia miała decydujący wpływ na zastosowanie właściwych norm prawa materialnego.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc był chybyony.

Przepis art. 233 § 1 kpc wyraża jedną z podstawowych zasad postępowania cywilnego, czyli zasadę swobodnej oceny dowodów. Stanowi on, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego. Jeśli zatem strona zarzuca naruszenie tego przepisu, to musi wykazać, że sąd przyjmując wiarygodność określonego dowodu lub odmawiając tej wiarygodności przekroczył granice swobodnej oceny, bądź też, że sąd zignorował zebrane w sprawie dowody. Inne uzasadnienie naruszenia art. 233 § 1 kpc nie jest adekwatne do treści tego przepisu.

Skarżący nie sprostował temu obowiązkowi. Nie świadczy bowiem o naruszeniu omawianego przepisu ocena materiału dowodowego w sposób niekorzystny dla strony.

W dalszej kolejności stwierdzić należy, że nieodebranie przez sąd od świadka T. Ł. przyrzeczenia na rozprawie w dn. 22.10.2014 r. nie świadczy o tym, że jego zeznania należy ocenić jako nieprzydatne, tym bardziej, że skarżący poza postawieniem takiego zarzutu, dalej w apelacji go nie rozwinął i nie wskazał, jakie znaczenie dla oceny zeznań tego świadka miało wskazane przez pozwanego naruszenie art. 233 § 1 k.p.c w zw. z art. 266 § 3 k.p.c i art. 267 k.p.c. Złożenie przez świadka przyrzeczenia ma stanowić formę psychologicznej, moralnej i prawnej presji na świadka w kierunku nakłonienia go do złożenia zeznań zgodnych z prawdą. Z drugiej jednak strony, odebranie przyrzeczenia od świadka nie przesądza jeszcze wiarygodności jego zeznań ocenianej według reguł swobodnej oceny dowodów.

Nawet zatem, jeśli doszło do uchybienia sądu polegającego na zaniechaniu odebrania od świadka przyrzeczenia, celem skutecznego podniesienia tego zarzutu przez apelującego było wykazanie, iż okoliczność ta miała istotny wpływ na treść zeznań świadka. Takiej oceny zeznań świadka T. Ł. powódka w apelacji nie przedstawiła. Należy ponadto zauważyć, iż o terminie rozprawy na której był przesłuchany świadek T. Ł., pełn. powódki był prawidłowo zawiadomiony ale się nie stawił, a pełn. pozwanej wyraził zgodę na przesłuchanie świadka bez odebrania od niego przyrzeczenia. Trudno zatem uznać za trafny zarzut nieodebrania przez sąd od świadka przyrzeczenia „zwłaszcza wobec faktu nieobecności strony powodowej”.

Odnosząc się następnie do podniesionego zarzutu naruszenia art. 498 k.c w zw. z art. z art. 358 § 1 k.c dotyczącego błędnej oceny przez Sąd Rejonowy oświadczenia o potrąceniu dokonanego przez pozwaną, w ocenie Sądu Okręgowego zarzut ten nie jest zasadny.

Dla dokonania tej oceny niezbędnym jest rozważenie, czy istotnie strony ustaliły, że spełniane przez nich świadczenia pieniężne będą spełniane w walucie obcej.

W ocenie Sądu Okręgowego powódka okoliczności tej w postępowaniu przed Sądem Rejonowym nie wykazała. Co prawda w zleceniu spedycyjnym pozwanej na k-16 wysokość frachtu określona jest na kwotę 1.750 euro ale w fakturze nr (...) powódka przeliczyła tę kwotę na złote polskie i wskazała ostatecznie kwotę 9.016,82 zł., jako właściwą kwotę do zapłaty.

Podobnie w zleceniu powódki na k-46 wskazano, :”fracht” wartość 2.700 euro” oraz dopisek „fakturę proszę wystawić w euro” , jednakże pozwana wystawiając fakturę nr (...) zgodnie z życzeniem powódki w euro, na te same fakturze dokonała jednocześnie przeliczenia tej wartości na złote polskie (k-51). Tak więc obie strony dokonywały przez cały okres współpracy przeliczeń waluty obcej na walutę polską. Ponadto, ani w chwili otrzymania od pozwanej oświadczenia o potrąceniu z dn. 21.01.2014 r. i pisma pozwanej o kompensacie z dn. 21.01.2014 r. (k-52-53), ani w toku całego postępowania przed Sądem Rejonowym, powódka w żaden sposób nie kwestionowała przeliczenia przez pozwaną należności na walutę polską. Również w sprzeciwie od nakazu zapłaty w sprawie VIII GNc 8007/13 powódka nie zakwestionowała żądania pozwanej z tytułu faktury nr (...) określonego w walucie polskiej (k-121, k-127-131).

Tymczasem dla uchylenia możliwości zapłaty w pieniądzu polskim strony umowy muszą zastrzec dokonanie zapłaty w walucie obcej (klauzula efektywnej waluty). Zastrzeżenie może nastąpić także w sposób dorozumiany. W drodze interpretacji złożonych oświadczeń woli konieczne jest więc ustalenie, czy zamiarem stron było ukształtowanie

sposobu zapłaty świadczenia pieniężnego, czy też wyłącznie jego wysokości. W przypadku najczęściej stosowanych walutowych klauzul waloryzacyjnych z reguły chodzi tylko o określenie w walucie obcej rozmiaru świadczenia pieniężnego, spełnianego następnie w złotych (zob. A.Olejniczak, Komentarz do art. 358 kodeksu cywilnego, Lex, stan prawny na 1.05.2014 r.).

W ocenie Sądu Okręgowego powódka nie wykazała więc, że w istocie wobec w/w zachowań stron, ich zgodnym zamiarem było aby zapłata wzajemnych wierzytelności następowała w walucie obcej, a tym samym nie wykazała naruszenia przez sąd art. 358 § 1 k.c.

Skoro tak, to za nieuzasadniony należy też uznać zarzut naruszenia art. 498 k.c i art. 499 k.c. Sąd Okręgowy podziela bowiem w pełni ustalenia Sądu Rejonowego dotyczące oceny dokonanych przez strony potrąceń. W szczególności, stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy prawidłowo uznał za nieskuteczne potrącenie dokonane przez powódkę, przede wszystkim z uwagi na brak spełnienia przesłanki wymagalności jej wierzytelności w chwili składania oświadczenia o potrąceniu. W tym miejscu Sąd Okręgowy odwołuje się do najnowszej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r. III CZP 76/14, zgodnie z którą wierzytelność jest wymagalna w rozumieniu art. 498 § 1 k.c. w terminie wynikającym z art. 455 k.c. (www.sn.pl, Biul. SN 2014/11/6, KSAG 2015/1/98).

Podnoszona zatem przez powódkę okoliczność błędnego uznania przez Sąd Rejonowy, iż powódka nie udowodniła że dostarczone przez pozwaną wino było zanieczyszczone, nie ma i tak istotnego znaczenia. Sąd Rejonowy wskazał na tę okoliczność jedynie na marginesie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Skoro zaś, z przyczyn wskazanych powyżej, nie można uznać aby z kolei oświadczenie pozwanej o potrąceniu było nieskuteczne, słusznie Sąd Rejonowy uznał, że w wyniku skutecznego oświadczenia o potrąceniu złożonego przez pozwaną, wierzytelność powódki uległa umorzeniu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, apelację powódki należało oddalić na podstawie art. 385 kpc.